

– розробка та впровадження програм підвищення кваліфікації керівництва та працівників підприємств-експортерів, які сприяли б підвищенню рівня інформованості про нововведення у правовій та економічній сфері, про сучасні тенденції розвитку світових ринків та систему міжнародного регулювання торговельної сфери тощо;

– підвищення рівня викладання економічних дисциплін шляхом розробки програм стажування викладачів на провідних підприємствах – суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності та у міжнародних компаніях з метою узагальнення набутого досвіду та використання його у навчальному процесі. Це дасть можливість підвищити якість освіти за рахунок її прикладного характеру та сприятиме скороченню терміну стажування випускників навчальних закладів через необхідність набуття додаткових знань безпосередньо на підприємствах з урахуванням їх специфіки;

– організація спільних проєктів вищих навчальних закладів з органами державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності на рівні регіону, в яких брали б участь і студенти;

– інтенсифікація впровадження новітніх технологій у навчальний процес – тренінгів, бізнес-кейсів, семінарів-дискусій. Як зазначалося в [1] сучасна система вищої освіти в Україні спрямована на організацію навчального процесу шляхом використання переважно традиційних методів навчання. Однак при працевлаштуванні студент стикається з проблемою проходження співбесіди (в багатьох випадках багатоетапної), в якій особливу увагу приділяють його реакції на певні практичні ситуації в діяльності підприємства-працедавця. Відповідно виникає необхідність більш активного використання в навчальному процесі інноваційних методів навчання, до яких відносяться тренінги [1, с. 30];

– у контексті реформування системи початкової та середньої освіти з метою підвищення рівня фінансової обізнаності учнів шкіл авторами пропонується проведення тематичних семінарів викладачами вищих навчальних закладів для вчителів, в процесі проведення яких підвищувався б рівень економічної грамотності останніх. Для вищих навчальних закладів такий досвід був би цінним через встановлення тісних контактів з учнями з метою їх орієнтації на вибір подальшої професії.

Отже, запропоновані авторами заходи сприятимуть підвищенню ефективності співробітництва навчальних закладів та бізнесу шляхом інтеграції науки у практичну діяльність та набуття практичною діяльністю наукового обґрунтування.

Перелік посилань:

1. Бестужева С. В. Тренінги як інноваційний метод підвищення якості економічної освіти в умовах глобального розвитку / С. В. Бестужева // Викладання економічних дисциплін в умовах глобалізації та європейської інтеграції України : матер. Міжнар. наук.-метод. конф., 2 червня 2017. – Х. : ХНАДУ. – С. 30-31.

2. Про схвалення Експортної стратегії України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1017-р від 27 грудня 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

К.П. Болдовська, канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Вивчення дисципліни «Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства» є необхідним для фахівців у галузі міжнародних економічних відносин, оскільки розвиток міжнародних економічних зв'язків в контексті реалізації євроінтеграційного курсу нашої держави обумовлює необхідність послідовного і раціонального планування зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) вітчизняних суб'єктів господарювання для більш повного використання переваг міжнародного бізнесу. Планування ЗЕД є об'єктивно необхідним для будь-якого суб'єкта цієї діяльності і спрямоване на визначення перспектив і можливих варіантів її розвитку.

Метою вивчення цієї навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з методології розроблення перспективних планів зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес бізнес-планування ЗЕД на підприємстві.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення змісту процесів планування ЗЕД на підприємстві; опанування форм, методів і процесу планування проведення зовнішньоекономічних операцій; вивчення складу планових показників ЗЕД підприємства і методики їх розрахунку;

вивчення структури і технології розроблення типових бізнес-планів ЗЕД підприємства; набуття навичок прогнозування й оцінки ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

У процесі навчання здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання і вміння під час лекційних і практичних занять. Також велике значення в процесі закріплення знань має самостійна робота студентів, у рамках якої, зокрема, передбачено виконання розрахунково-аналітичної роботи з підготовки бізнес-плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Програмними результатами навчання є знання здобувачами вищої освіти:

- сучасних методів та інструментів планування ЗЕД підприємства;
- форм виходу підприємств на зовнішні ринки;
- методів організації ЗЕД підприємства;
- системи планових показників ЗЕД підприємства і методик їх розрахунку;
- структури і технологій розроблення бізнес-планів ЗЕД підприємства;
- методологічних підходів щодо аналізу й оцінки ефективності планування ЗЕД підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має оволодіти такими компетентностями:

– використання набутих знань у практиці здійснення ЗЕД підприємства щодо застосування емпіричних і статистичних даних, інформаційної бази даних для аналізу стану середовища міжнародної економічної діяльності з метою вибору стратегії виходу на зовнішні ринки;

– проведення комплексного економічного аналізу ЗЕД суб'єктів господарської діяльності;

– формування стратегічних, тактичних та оперативних планів розвитку ЗЕД підприємства;

– оцінювання прогнозних змін показників ЗЕД та ефективності зовнішньоекономічних операцій підприємства;

– планування ЗЕД підприємства з точки зору правових аспектів її здійснення.

Таким чином, ефективне вивчення зазначеної в цій роботі навчальної дисципліни у процесі підготовки економістів-міжнародників забезпечить формування системи необхідних компетентностей з планування зовнішньоекономічної діяльності, а також в цілому сприятиме підвищенню рівня викладання економічних дисциплін в умовах глобалізаційних та інтеграційних перетворень.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК РЕСУРС ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

І.Г. Бубенець, канд. екон. наук

В.В. Янчев

Харківський державний університет харчування та торгівлі

У сучасних умовах одним із найбільш пріоритетних напрямів розвитку вищої освіти визначено впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальний процес. Застосування ІКТ не лише змінюють освітнє середовище, але й відкривають можливість всім бажаючим особам навчатися впродовж життя, забезпечують обмін знаннями, сприяють створенню нових знань та формують передові інструменти якісної освітньої діяльності.

Аналіз досліджень з проблем розвитку методології та підвищення рівня викладання навчальних дисциплін на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій свідчить, що ця проблема завжди буде актуальною в зв'язку зі стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, інформатизації освіти, інноваційних методів навчання.

Використання ІКТ докорінно змінює роль і місце студента й викладача в навчальному процесі. Студент виступає активним учасником процесу пізнання, «суб'єкт-суб'єктної» інформаційної взаємодії, джерелом інформації, виконавцем внутрішніх пізнавальних дій [1, с. 21]. Викладач «перестає бути просто «ретранслятором» знань, а є співтворцем сучасних, позбавлених повчальності й проповідництва, технологій навчання» [2, с. 1], наставником, який координує, моделює пізнавальну ситуацію, працює спільно зі студентами для її розв'язання.

Впровадження ІКТ у навчальний процес, у першу чергу, передбачає їх використання для розвитку методології та підвищення рівня викладання навчальних дисциплін, у тому числі економічних. За допомогою ІКТ значно покращується управління навчальним процесом, підвищується його педагогічна ефективність. Вирішальним фактором якісного успішного використання ІКТ у навчальному процесі є готовність і здатність викладачів упроваджувати інформаційні технології в навчальний процес, засвоювати засоби і відповідні методики їхнього використання в навчальному процесі.